

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis institutum ad cat. olicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. március 6-án.)

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletekben.

Közgyűlés a városnál.

Részben a közigazgatási bizottsági tagválasztás, részben pedig a Kossuth-utcai telek eladása háromnegyed részben összegyűjtötte a bizottsági tagokat. Választani és valamint leszavazni, ennél jobban semmiféle ügy nem kelt érdeklődést a városházán. Az elsőnél, t. i. a választásnál ismét érdekes tapasztalatok jutottak felszínre. Két ellenjelölt állott szemben. **Holly Géza** dr. és **Nagy Ignác** biz. tagok. Az első mellett állást foglalt a párt kezdettől fogva, annál is inkább, mert **Nagy Ignác** a jelöltség elfogadására vonatkozólag egyáltalán nem nyilatkozott, sőt a választás reggelién a párt elnöke, dr. **Sáara Gyula** előtt úgy nyilatkozott, hogy nagy elfoglaltsága miatt épen, nincs kedve a jelöltség elfogadására. A régi szabadelvű párt, valamint a tisztviselők azonban, akiknek **Holly Géza** személye épen nincs nyílik szerint, úgyesen kijátszották **Nagy Ignác** személyét, aki a közgyűlési terembe való belépésekor kitört-tüntető-éljenzésre a közgyűlés tagjaira bizta a választást. Így történt azután, hogy a közgyűlés tagjai 15 szótöbbséggel **Nagy Ignác**ot választották meg közigaz. bizottsági tagnak, s a függetlenségi párt újra gazdagabb lett egy tapasztalattal, hogy az egységes gondolat hiánya miatt az ellenfelek és ellenségek kárörö-

mére nyújt csak alkalmat. Egyébként pedig teljes tájékozásul azt is megemlíthetjük, hogy **Holly Géza** dr. kijelentette, hogy **Nagy Ignác** fellépése esetén a jelöltségtől visszalép.

A Kossuth-utcai telket a Vörösmarty-kör akarta megszerezni az új kaszinó céljaira. A közgyűlés azonban, amely egy régebbi határozata szerint nyilvános árlejtés újján, a legtöbbet ígérőnek akarta eladni a telket, ragaszkodott a régi határozathoz és ugyszólván egyhangú döntéssel a telek árverezéséhez járult.

Nagyobb vitát ezennél csak a városi földek bérbeadása keltett, ahol a gazdáknak bőven nyílt alkalmuk az új és újabb megvilágítására. Az ev. ref. hitoktatói segélyt 300 kor. összegben hosszabb vita után szintén megszavazta a közgyűlés.

Részletes jelentésünk a következő:
— **Havranek József** polgármester 9 órakor megnyitotta az ülést, jelenlétben, hogy **Széchényi Viktor** gróf főispán még szabadságon lévén, a közgyűlést helyette ő fogja vezetni. Mely részvét hangján emlékezett meg a nemrég elhunyt **Faula Adolf** dr.-ról, aki városunk egyik legjelesebb polgára, városunk törzsfőkecs családjának sarja volt. Nincs ugyszólván senki, aki őt ne ismerte volna, s mindenki szívesen vallotta őt a miénknek. Fontos alkalmakkor, a város életbevágó ügyeiben az ő munkásságára, önzetlen tevékenységére mindenkor számítani lehetett. Derék, hű fiát vesztette benne el a város, azért méltó, hogy em-

léke a kegyelet és hála érzelmeivel kapcsolatban jegyzőkönyvileg megörökíttessék.

A közgyűlés egyhangú helyesléssel járult a polgármesteri előterjesztéshez.

A legközelebbi rendes közgyűlés szept. 30-án lesz. Ezenkívül jelezte a polgármester, hogy a jövő hó első felében a vízvezeték és csatornázás ügyében rendkívüli közgyűlés is lesz, amelynek időpontját azonban az elnököl főispán érkezésétől teszi függővé.

A **Fanta Adolf** dr. v. b. t. halálával megüresedett bizottsági állások betöltésére került ezután sorra. A közigazgatási biz. tagságra névszerinti szavazás szükséges. A szavazó bizottság elnöke **Sommer Mór**, tagjai **Laufenauer Ferenc** és **Deutsch Aladár** tettek. Beadatott 83 szavazat, ebből 49-et **Nagy Ignác**, 34-et pedig **Holly Géza** dr. kapott s így **Nagy Ignác**ot 15 szótöbbséggel megválasztották. A közegészségügyi bizottságba **Lauschmann Gyula** drt, az iskolaszékbe pedig **Holly Géza** drt egyhangulag beválasztották.

Ezután az interpellációk következtek.

Sáara Gyula dr. a szurószekek dolgában interpellált. Tudomásunk van régóta arról a sok bajról, a mely a kertés levágás körül történik. A közegészségügyi kihágások gyakran előfordulnak, megtörtént, hogy az egészségre ártalmas husok kerültek forgalomba. Mindennek pedig az az oka, hogy a pontos és szakszerű ellenőrzés ugyszólván lehetetlen. Egy szurószekek felállításra a mostani váóhíddal kapcsolatban már évtizedek óta tárgyalás anyagát képezi, csak a megvalósítás iránt nem törtétek még lépések. Felhívta legutóbb Pécsert szerzett tapasztalatait, ahol teljesen új és

Elveszett minden.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —
Irtá: **Kincs István.**

Tóth Etelka hazudott s mert az oltár előtt hazudott, meg is verte az Isten érte. Mások az oltár előtt, ha hazudnak, hát szerelmet hazudnak, Tóth Etelka azonban fordítva csinálta a dolgot; ő azt hazudta a papnak Isten és tenger ember színe előtt, hogy nem szereti **Bertha Vincét**. Pedig dehogyan is nem szerette, más embert szeretne úgy a szerencse, ahogy **Etelka Vincét** szerette, akkor hiszen aig volna koldusember több a világon, uraság lenne mindenkiből.

De hogy sorba menjünk, ott kezdem, hol **Bertha Vince** megkérte az ő gyermekkori játszótársát, Tóth Etelt, kihez mindenkoron őszinte érzés, hű szerelm vonzotta. Megkérte és neki is adták. Mózsrá szolt már a kézfogón, ki lehet hát képzelné, milyenek készült hát a lakodalom. Azon három falu, bizonyos, hogy jóllakik.

Kedvére volt mindenkinek ez a házassági szerződés. A szép menyasszony csak úgy irult-irult mérhetetlen boldogságában. A vőlegény meg teljesen kirugott a hámból. Nagy lelkesedésben végeztül, hogy a konyhán **Thury Borcsát** előkerítette, minden szó nélkül öltre kapta s hangosan könyörgött neki:

— Csókolj meg, galambom, ugyis ez lesz az utolsó.

Mikor azonban **Borcsa** hallani sem akart a csók felől, akkor a pityókás legény csupa fenegyerekeskedésből erővel lopott ajkáról.

Tóth Etel pedig az ajtóból nézte, hogy az ő jegyese mit művel. Mikor aztán már eleget látott belőle, szépen megfordult s bement a szo-

bába. Megkerült nemsokára **Vince** is utána, oda-telepedett melléje s elkezdett vele kötekedni. Etel hagyott tenni magával, még mosolygott is jegyese jókedvének, szemrehányást azonban szó kevés, de annyit se tett neki.

Pedig valami forrott benne. Forrott, mint az égő láva a tűzokádó gyomrában. Ajkán a mosoly is olyan volt, mint a nyíló virág a kráter száján; elpusztul az, ha kitört majd a veszedelem.

Ham az még soká váratott magára.

Elérkezett a lakodalom napja s gyűlték erősen a vendégek. Annyi nép lakodalomra még nem verődött össze, mennyi Tóth Etelkát kísérte esküvőre. Megmozdult, akl mozdulni birt. Mind éltette, ez új párt. No ha annyi jókívánság nem fog rajtuk és boldogságukon, akkor sincs igazság a földön.

Ott állottak a pap előtt. **Bertha Vince** jobbról, a szép menyasszony balról. A vőlegény büszkén hordozta körül tekintetét az oltár körül szorongó sok nyoszolyólányon, mintha csak azt akarta volna mondani vele: mosolyogjatok csak szép virágok, a legszebb rózsza köztetek mégis az én menyasszonyom.

Etelka is magásra tartotta a fejét. Nem könyezett, szinte elfeledte, hogy úgy illenek, ha leányt magát megrátá. Fekete hajáról szelid alázatalt futott le a zöld menyasszonyi koszoru egy-két mirtusága, csak a szemében világított valami kísérteti tűz, valami dacos kevélység. Nem ilyenek szoktak lenni a falusi menyasszonyok.

A pap már hozzáfogott az esketéshez. Megkérdezte **Bertha Vincét**ől, ha vajjon szereti-e s szeretővén el akarja-e venni jelen tisztas leányzót házastársul. **Bertha Vince** persze hangos szóval mondta, hogy

— Igen.

Következett a menyasszony. A pap néven szólította Etelkát s megkérdezte őt is, ha vajjon szereti-e Vincét s szeretővén hozzá akar-e menni házastársul. A menyasszony erre a szóra nyitotta ajkait s egészen érthetően azt felelte, hogy

— Nem.

A pap nem jött zavarba, hanem próbálta becsesíteni a leányt. Mert hát ilyenkor zavarában persze hogy nem tudja, mit beszél. Másokkal is megessett már ilyen: A szájukba kell egyszerűen rágni a feleletet. Etelkának is a szájába rágták.

— Nem úgy, leányom, tanította a pap jó szívvel, nem úgy kell azt mondani. Hónem „igen” arra a kérdésre a felelet. No hát, kezdjük előlrol.

És megint föltette neki a kérdést, szereti-e Vincét és hozzá akar-e menni. Hanem az a leány akárcsak meg lett volna babonáza, újra csak nemmel felelt.

Az emberek összenéztek a hangosan kezdtek a fülebe mondani az igent. Arra talán csak elkezdte, hanem hasztalan, Etelkából nem préselték ki a „nem” feleletnél egyebet.

— De hát akkor, édesleányom, mit csináljunk? tört ki a plébánosból a palástolt türelmetlenség. Ha a „igent” ki nem mondod, akkor hasztalan a menyasszonyi koszoru a fejedben, dehogyan lesz azért asszony belőled.

S most Tóth Etelka hirtelen mozdulatot tett, lerántotta a mirtust az fejéről, odadobta vőlegénye lábához, maga meg apja keblére borult s elkezdett hangosan sírni.

A mi ezután következett, azt leírni nem lehet. Az asszonyok sopánkodtak, a férfiak fejüket csóválták, a nézők fölállottak, a padokra s hangos zsvájba törték ki. **Bertha Vince** pedig csak állott, mintha szaborrá fagyott volna.

Sok időbe tellett, míg magához tért végtére

Mai lapunk 4 oldal.

00000390

modern szűrőszéket állítottak fel, amely nemcsak hogy nem jár a város anyagi megerőltetésével, sőt hasznát is hajtja, hanem, hogy a közegészségügyi és köztisztasági elvek szemmel tartásával óriási előnyre szolgál a közönségnek. Kéri, hogy a jövő októberi, esetleg novemberi közgyűlésre terjesszen be a mérnöki hivatal terveket egy szűrőszék felállítására.

A közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta Saára Gyula dr. indítványát.

A világitás.

Rauscher Béla v. b. r. a világitási mizériák ügyében szólal fel. Utal a mult tél keserves tapasztalataira, amidőn egy a közvilágításnál, valamint a magánvilágításnál annyi baj merült fel, hogy azoknak sürgős orvoslása okvetlenül szükségesnek látszik. A polgármester ez év első felében lehívott egy szakértőt Budapestről, aki konstataulta, hogy a mostani felszereléssel a jövő télbe, amikor a fogyasztás nagyobb, a város és a közönség érdekeinek veszélyeztetése nélkül nem lehet belemenni. A gépek elégtelenek, a tápvezetékek elégtelenül vannak dimenzionálva. A sodronyok nincsenek forrasztva, hanem csak rácsavarva van, ami szintén nagymérvű villamos erő elvesztését eredményezi. A faoszlopok alsó részei több helyen annyira korhadtak már, hogy egy erősebb vihar egész sort fog ledöntögetni. Felhossa azt az anomáliát, hogy a Budai-úton vastagabb sodrony után vékonyabb következik, amelyet aztán újra vastagabb követ, természetesen, hogy ilyen körülmények közt a vékonyabb sodrony képtelen továbbítani azt az áramerősséget, amelynek átvitelére vastagabbra van szükség. Felemlíti, hogy a legutóbbi nyári zivatarok alkalmával a szélvihar kitepte és kifalazta lakásánál a vezetékeket, de a legközelebbi vihar alkalmával újra sötétben maradt. A szakértői szemle alkalmával kimondották, hogy egy új gőzgép felállítására feltétlenül szükséges, azontúl pedig a tapasztalt hiányoknak minél sürgősebben való reparálása. Kérde Winkler főmérnököt: megtették-e már az intézkedéseket egy új gőzgép beszerzése iránt, valamint hogy megkezdették-e már a kisebb hiányok orvoslását?

Winkler Vilmos főmérnök köszönetet mond Rauscher Bélának, hogy neki alkalmat adott a villamgyár ügyében való nyilatkozására. Helyesen jegyezte meg Rauscher, hogy a gépek elégtelenek. Azonban egy ilyen gépnek az elkészítésére a megrendelés idejétől legalább félésztendő szükséges. A szerződés egyéb pontjait ő ellenőrzi. Nagy gondja van arra is, hogy a már meglevő felszerelés épségben megőriztessék. A sodronyok nincsenek kellően megfeszítve, ezeknek a kijavítására záros határidőt tűzött ki. Ha a javítások meg nem történnek, a társulatot érzékeny bü-

tetéssel sújtja. Elmondja, hogy ez év folyamán hány alkalommal tartott vizsgálatot és hányszor büntette meg a társaságot. (Helyeslés.)

Rauscher Béla: A vízvezeték megerősítését azért nem eszközölték, mert eddig nem volt szakszerű ellenőrzés. Ő maga is belátja, hogy a mérnöki hivatal nem alkalmas és nem elégséges arra, hogy a villamvilágítást állandóan és minden vonalon ellenőrizze. Epen ezért szükségesnek tartja az ellenőrzésnek más alakban való eszközölését. (Helyeslés és éljenzés.)

Havranek József polgármester szerint ha a főmérnök alkalmatlan az ellenőrzésre, akkor véleménye szerint minden a régiében marad. Hacsak valami másféle ellenőrző közeget nem alkalmaznak. A megtörtént intézkedések alkalmazását feltétlenül szükségesnek tartja. Utasítani kéri a tanácsot, hogy a legközelebbi közgyűlésre terjesszen be javaslatot a villamvilágítási mizériák orvoslására. (Helyeslés.)

A közegészségügy.

Holly Géza dr. a dögter ügyében szólal fel. Az egészség az ember életében pótolhatatlan kincs. Volt idő, a mikor mindennek a gyógyítását a természetre bízták. A modern kor közegészségügyi szabályokat és törvényeket állít föl, a melyeknek végrehajtására a hatóságok közegek kötelessége. Városunk közönsége meglepetve hallotta, hogy a közegészségügy terén mily visszaélések vannak. A dögterren az elhullott állatok elfödéséről szanaszét hevernek. Husukat a kutyák tépik szét és elhurcolják. De elhurcolhatják velük együtt a fertőző betegségeket is, a melyek a gazdaközönség állatállományát támadják meg. E mellett a telep oly büzt terjeszt, a mi a közegészségre feltétlenül ártalmas. — A piacon a hamisított cikkek oly mennyiségben fordulnak elő, hogy azoknak ellenőrzése, illetőleg a hamisított megbüntetése feltétlenül szükséges. — Végül a nyílt árkok anomáliájá hozza fel, mint a melyek nemcsak a város szépségét szempontból türetelenek, hanem döglétes szagokkal és kipárolgásokkal a közegészségügy állandó veszélyeztetői. Nem akarja ezeket a szegénytelen állapotokat bővebben színezn, hanem azok orvoslását követelve interpellációt terjeszt be a főkapitányhoz.

Réé István főkapitány a hármas kérdésre a következő választ adja: A helyzet nem oly sötét, mint a hogyan Holly dr. festi. Igaz, hogy két évvel ezelőtt megvizsgálta az állatorvos a dögteret és az ottani állapotot tarthatatlannak találta. A terület, a melyen az állatokat elfödék oly kicsiny, hogy most már elégtelen s az elásott állatokra nem lehet oly széles földréteget teríteni, mint a milyen megkívánatnánk, illetőleg: az a földréteget már régebbi állatok hulláival inficiálva van. Az a bizottság, a mely a dögteret nem

régiében megvizsgálta, talált ugyan nyers húsokat, csontokat stb. a szabadban, de azok az ott levő kutyák csetésére voltak szükségesek. Két év előtt a tanács nem tartotta szükségesnek a terület kibővítését, s azért maradt el. Azonban tanulmányokat tettek a Digestor hulláégető kemencére vonatkozólag. Ezeket több helyen alkalmazták már, de a tapasztalat azt bizonyította, hogy alkalmazatlanok, épen ezért azoknak alkalmazását a belügyminiszter ez idő szerint nem ajánlhatta. — Az élelmi szerek hamisítóit állandóan figyelik úgy a kerületi orvosok, valamint a belügyminis- teriumból kiküldött szakközlegek is. Két év előtt Say Móric, a mult évben Eszterhay Kálmán volt itt, a kik felvilágították a piaci termékeket s a vizsgálat alapján sokakat meg is büntettek. — A harmadik kérdésre, a nyílt árkok és csatornák ügyére vonatkozólag ő is sajnósan kénytelen elismerni a felszólaló igazságát. A várarki csatorna, valamint a nyílt csatornák és árkok befödésére nézve évtizedek óta folyik az alkudozás, megoldás azonban mindaddig nem lehet, míg a vízvezetékekkel kapcsolatos csatornázás ügye előre nem jut. Erre talán a közel jövőben van már kilátás. Egyébként pedig jelzi, hogy Fehérvár az ország legegészségesebb városai közé tartozik.

Holly Géza dr. a bürokratikus elintézését helyteleníti. A hol gyorsan kell intézkedni, ott rendesen beletemetkeznek az aktába s így történik meg az, hogy a mit 1906-ban hivatalosan tarthatatlannak konstataáltak, arra csak még az idén került sor. A törvény betűjének laza magyarázása ez. Ez pedig megrovást érdemel. Kéri jövőre a haladéktalan intézkedést.

A hitoktatók.

A hitoktatók javára a mult évben megsza- vazott a közgyűlés 400 kor. lakáspénzt. A közoktatásügyi minster visszaküldte a határozatot, mert szerinte a hitoktatók eltartása a hiteleke- zetek joga és kötelessége s a hitoktatói állás nem levén törzsalás, lakbér nekik nem adható meg. Utal azonban az 1884-diki egyezményre, a mely szerint ez az összeg fizetési pótlék címén volna megadható. A tanács utal arra, hogy a hitoktatói állás teljes elfoglaltságot igényel s így a mostani megváltozott életviszonyok mellett méltányossággal szempontból ajánlja a pótlék megadását. A közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta a tanács jelentését midőn felállott Antal József biz. tag és meg akarta magyarázni, hogy vannak képalánok, a kiknek kevesebb a fizetésük.

— A határozatot kimondtam már — mondja a polgármester, hozzászólni többé nem lehet.

— Hát minek mondta ki. — Miert az egész közgyűlés egyhangulag adta meg a helyeslést. Tehát felszólalásnak nincs helye.

Két kezét ökölre szorította s Etelka felé fordulva visszafojtott dühvel mondta:

— Hogy meg csufoltát, azt nem bánom, de hogy hazudál az Isten oltára előtt, azt még számon kéri tőled az Uristen. Most pedig áldjon meg ez Ég!

Kirohant a templomból.

Pillanat mulva szétrebbent a násznap De mit csináltak volna? A nyoszolyóleányok lehuz- hatták fejükről a koszorút, a vőfélyek botjukról a virágot; eltűnt a rozmarinig is a gomblyukából; kárba vesseit a sok csirke, lud; a horodóban szorult a bor utolsó cseppig, men hát kinek volna kedve lakodalmazni vőlegény és menyasszony nélkül? Az öregapjuk se látott olyan lakodalmat.

Tóth János ingó-bingó léptekkel vezetett haza Etelkát. Dühös volt, hogy egyik pillanatban megtudta volna fojtani azt a leányt, de másikkban meg észbe jutott, hogy hát ki teher róla, talán így volt az megírva a Gondviselés könyvében. Isten akarata ellen pedig ember ne tegyen.

Csak arra volt kíváncsi, ugyan mi fejlődik ki majd ebből. Mert hogy a végére még nem értek el, azt az egyszerű parasztszével átlátta.

És czifra dolog kerekedett abból a históriából csakugyan. Hogy Etelka nap-nap után csak sirt és zokogott, az még hagyján; asszony szeme olyan, mint az apríliusi égbolt: pityergőre áll minduntalan; nagyobb baj volt, a mi Bertha Vinczé; történt. Az a derék, becületlen, szorgalmas fia- talember akárcsak az esztét adta volna el attól a naptól fogva: minden munkát visszajáról fogott. Azaz hogy a munka nem kellett már se testének, se lelkének; az ekeszarva helyett rendszeren csak a litereket szorongatta. A korcsmákat bujta nap- hosszat, fizetett boldognak, boldogtalanak l lump lett belőle tisztára.

A gazdaságát cselédei vitték. Hanem siralmas volt azt csak nézni is. Tehettek, a mit akartak; ha fejük tetejére állottak, gazdájuk azt se bánta. Mindenkinék volt pénze, csak a gazdának nem, azaz hogy kapott az is: adott neki a takarék-

pénztár meg a zsidó s ő meg csak szórta tel marokkal szórta ki az ablakon.

Tóth János tudta, mi féreg ragódik szegény fiu szívére; sajnálta, sokszor el tudott volna ke- seregni.

— Etel! Mit művelél! tette a szemrehá- nyást lányának százszor is napjában.

De mit használt vele? Arra meg Etelkának törött össze a cserépalazka s olyan sirtót csele- kedett meg, hogy zokogása elhalasztotta a har- madik szomzedba.

— Itt van ni! tört ki ilyenkor Tóth János mérhetetlen szomorúsággal, ezek a cselédek sze- ritik egymást, szeretik még most is, csak egymást kinezik, keserítik. No ugye-e Etel, hogy sze- reted Vincét?

A lány nem felelt. Csak hagyta folyni kö- nyeit. Tóth János pedig nem firtatta tovább, elment egyszerűen a paphoz és kérte, tenne va- lamit idejében, mert előre látja, ha tovább is tart, hát iszonyu rossz vége lesz a dolognak.

HEIN MÁRTON műhangszer-készítő

Székesfehérvár, Kossuth-utca 2. szám.

Ajánlja saját készítményű hangszereit és dusan felszerelt raktárát, u. m.:

- Iskolai hegedűk . . . 6-8-10 kor. feljebb
- Harmonikák . . . . . 3-5-10 " "
- Fuvolák . . . . . 2-4-8 " "
- Gramophonok . . . . . 50-70 " "

- Hat évi jótállás! **Cimbalmok:** Hat évi jótállás!
- Pedál nélküli . . . . . 60 kor. feljebb
- Pedállal (salfon cimbalom) 120 " "

Zongorák:

- Mignon . . . . . 600 kor. feljebb
- Pianion . . . . . 540 " "
- Harmoniumok . . . . . 140 " "

Hangszerek részletfizetésre is kaphatók. — Mindennemű hangszer javítások szakszerűen és lelkijamiratosan be- készíttetnek. — Régi hangszerek megvételnek és besze- rőtetnek. — Az összes hangszerek alkatrészei kaphatók.

Igy aztán Antal József is kénytelen volt belenyugodni abba, a mit mindenki méltányosnak talált.

Szepesy Géza ügye.

Lapunk legutóbbi számában ismertettük a felsőbb leányiskolánál fennálló azon anomáliát, hogy Szepesy Gézát az iskola legrégebb s leg több érdemet szerzett tanítóját megtartották a régi tanítói címmel és fizetéssel, míg az intézet többi női tanerőit tanári címmel és fizetéssel ruházták fel. Havranek József polgármester utalt arra, hogy az intézet ezen régi, derék tanítóját nem érheti ily megalázó megkülönböztetés, azért kéri, hogy a közgyűlés írjon fel a miniszterhez ezen állapot megszüntetése és igazságos intézkedés végett. A közgyűlés egyhangú helyesléssel fogadta a polgármester megokolt indítványát.

Utcarendezés.

A Szőgyény-Marich-utca, valamint a Lépcső-utca rendezése ügyében beadott kérvényt a közgyűlés függőben őhajtja tartani mindaddig, míg az általános alagszatornázással kapcsolatosan ez az ügy is könnyebben kerül megoldás elé.

A Kossuth-utcai telek.

A postaház lebontása alkalmával szabaddá lett 560 □ önyi területre vonatkozólag Giffing Ede a múlt évben ajánlatot adott be a városhoz, a mely szerint 22,400 koronáért hajlandó volna megvenni a jelzett területet. Mielőtt a közgyűlés határozott volna, Hübner Károly 25 ezer koronát ajánlott fel érte. A közgyűlés 1906-ban tekintettel arra, hogy ez a terület a városnak 42,876 koronájában van, elhatározta, hogy ezt a területet árverés útján fogja eladni. Most a Vörösmarty Kör nyújtott be ajánlatot, hogy kulturális és társadalmi missiót teljesítve, engedje át neki a területet 25 ezer koronáért. Az építészeti szakosztály javasolja az átadást, a mennyiben szerinte az ott levő anyag eladásából 10 ezer korona jövedelme (Felkiáltások: — Papiroson! A mérnöki hivatalban!) lesz a városnak s így a város csak 7000 koronát engedne el. A pénzügyi szakosztály fenntartandónak véli a közgyűlési határozatot és szintén ellenzi az árlejtés mellőzését. (Általános helyeslés.)

Pénzes Imre v. b. t. bámulja a szakosztályt!

Felkiáltások: — Melyiket?

Pénzes I.: Az építészeti.

Kováts Alajos v. b. t.: — Hiszen maga is benne van. (Derűtség.)

Pénzes Imre: — Nem voltam ott!

Kováts Alajos: — Hát miért nem volt ott? (Derűtség.)

Igen ám, tenni, de hogyan; Berta Vince olyannal szóba sem állott, ki előtte Etelka nevét kiejtette. A pap se ment ve semmire. Szegény gyerek tisztára eladta már lelkét az ördögnek. Tóth János maga is akart neki rimánkodni, hanem a fiu már messziről elkerülte.

Nem lehet azon segíteni, ki erőnek erejével veszni indul. Már pedig Bertha Vince annak indult, Nem tartott két esztendeig s márig összecsapta a hullámok feje fölött: megverték a dobát udvarán.

Egy óráig szólt a dob mindössze s boldog-talan Vince földönvutó volt: kibecsülték házából, gazdaságából, ki mindenéből. S most, igen most először mintha gondolkodni kezdett volna annyi idő után: leült az udvarán egy kőre és el kezdett keservesen sírni.

Valaki megfogta a kezét.

A gyerek fölnezt s Tóth Jánost látta maga előtt.

— Gyere fiam, mondta az jó szívvel, gyere csak utánam.

És Vince nem húzta vissza a kezét. Fölkelt s szóltan követte Tóth Jánost.

Az pedig elvezette magához, elvezette abba a szobába, hol Etelka épen keserű könyveket hullatott miatta.

— Ne busuljatok, gyerekek, mondta azután a jó öreg, még nem vesztet el minden. Itt vagytok egymás mellett: vétketzetek mindaketten, bocsásatok meg hát egymásnak.

Tóth János kiment magukra hagyta a fiatalokat. A szerető szív tanu nélkül könnyebben megtalálja a szót.

Pénzes Imre humbagnak tartja az építészeti szakosztály állásfoglalását. Tele vagyunk nyomorúsággal s mégis ajándékozni akarunk. Ne ajándékozzunk, hanem adjuk annak aki többet ígér érte, akár X, akár Y legyen az. (Helyeslés.)

Havranek József polgármester kéri az építészeti szakosztály javaslatának elfogadását, de a közgyűlés általános többsége az árlejtés mellett foglalja állást.

Telekiügylek.

Almássy József ingatlanából elfoglalt terület visszaadását a jövő közgyűlés fogja tárgyalni.

A Nádor-utca 17. sz. Pisky László háza mögötti területért Pisky László önként 50 koronát ajánlott fel. A közgyűlés megkérdezi őhajtja a többi tulajdonosokat, hogy esetleg nem tartanák-e rá igényt?

Pósch Ferenc és Pángl István telekeldarabolási ügyét kedvezően intézte el a közgyűlés.

Alapítvány.

Néhai Wurczinger József és neje több szép alapítványt tettek jótékony célra, a melyekről az alapító leveleket a miniszteriumhoz terjesztik fel.

A Purger-malom.

A mérnöki hivatal legutóbb kimondotta, hogy a Purger-malom közvesztélyes, bérbé nem adható és lebontandó. Közben jött Kántor György nevű polgár 400 k. évi bért ígért és hogy az épületet jó karba hozza és tataroztatja. Havranek József polgármester kikötöni őhajtja, hogy nagyobb szabású dísznőházalak ne létesülhessen.

Csöppentzky Mihály dr. csodálkozik, hogy a mérnöki hivatal a minap mondogta ki az épület hasznavehetetlenségét és most szakértő jön, aki azt nemcsak közvesztélyesnek nem találja, hanem ki is őhajtja venni. Erélyes hangon figyelmezteti a hatóságot, ha a város vagyonáról van szó, mindig lelkiismeretesen járjanak el és ne tegyenek könnyelmű kijelentéseket.

Havranek József utal Csöppentzky dr. fel-szólalására, aki csak azért szólalt fel, hogy mindenki lássa, milyen okosan beszél. Az ügy azonban nem olyan fényes, mint a milyennek látszik. Kántor György egyszerű földmives ember, egy szakértő azonban megvizsgálván az egész épületet kijelentette, hogy ott semmi sem jó.

A *tóvárosi ovoda* tatarozási költségeire 280 koronát szavazott meg a közgyűlés segély címén. A *házipénztár* fizetőképességének fentartására a közgyűlés 41 ezer korona függő kölcsön felvételét jóváhagyta.

Holly Géza dr. ezzel kapcsolatban figyelmezteti a számvevőseget, hogy a múlt közgyű-

Csak ők nem találták meg. Egymásra néztek. Szemükből annyi bánat, annyi engesztelés, bocsánatkérés sugárzott, hogy egy szó kellett volna s egymás karjai közé borulnak nyomban. Hanem hát ki tehet róla, ha azt az egy szót sem a leány, sem a fiu ki nem tudta, ki nem akarta ejteni. Egyik sem akart első lenni: a kölcsönös büszkeség vaslakatot tett ajakukra.

Kinos volt már a hosszu szünet. Vince már nem vallotta ki tovább: szívét akárcsak tüzes fogakkal marcangolták volna. Fölkelt s a ajtó felé ment.

Felugrott Etelka is: vad kétségbeesés lo-bogott föl szemében; pár lépést tett Vince után. Már szóra nyíltot ajaka, hogy tartóztassa azt a legényt, de hogy Vince visszafordult, Etelka szívét megint a büszkeség vette hatalmába.

S ismét csak néma csend következett.

— No hát verjen meg téged is az Uristen, a mint engem megvert már mindkét kezével, tölte meg azt a csöndet a mérhetetlen keserűség hangján Vince s azzal kétségbeesetten villogó szemekke kirohant ajtón.

Mikor Tóth János besietett a szobába, Etelkát a szoba padlóján találta elterülve fölemelte s szerető szóval ébresztette.

— Leányom, gyermekem, ébredj már aranyágam. Térj magadhoz s mondj, mi történt?

— Vége van! Vége mindennek! sóhajtotta alig hallhatóan Etelka, hogy fáradt pilláit fölvetette s görcsösen kapaszkodott atyja karjaiba. Elvesztett minden.

lés határozattal kimondotta, hogy a számvevőség a függő kölcsönölc hovatartására nézve részletes kimutatást készítsen. Ezt azonban nem látja. Ismételtén sürgeti annak beterjesztését. (Helyeslés.)

A „*Felmayer István és Fiai*” cég árúinál, a város címerét őhajtja használni. A közgyűlés beleegyezik, de a cég évenként 100 koronát köteles fizetni a szépművészeti alapra.

Németh János v. b. t. azt a komoly figyelmeztetést hangoztatja, hogy a gyár a város címerét csak a magyar gyártmányoknál alkalmazhassa. (Helyeslés.)

Hammer Ignác vasszerkezetű árucarnokot akart felállítani a Simor-utca, a közgyűlés elutasította.

Richter József v. b. t. a kőborcigányok ügyében terjeszt elő indítványt. A közgyűlés elfogadta. Dene József rendőr nyugdíjaztatott, Magyar Pál 3 havi, Mönich Károly hat heti szabadságot kapott.

A városi földkelet ezután is úgy adják bérbé, mint eddig, vagyis az adót a város fizeti és nem a bérlő.

Az ev. ref. hitoktatónak a város 560 korona segélyt ad.

A cselédtűgy rendezésére kiküldendő bizottságban beválasztottak: Arokay Antal dr., Bierbauer Viktor dr., Bilkei Ferenc, Czapáry László dr., Diebala György, Farkasdy Dezso dr., K. Horváth István, Lauschmann Gyula dr., Nagy Ignác, Palánszky Miklós dr., Reé István, Saára Gyula dr., Tar József, Zsigray Sándor.

A közgyűlés 12 órakor ért véget.

A sztrájk.

Handler Gyula, a szociáldemokraták párttitkára, többszörösen rovtomultu alak több társával a Felmayer-gyárnál munkálkodó bukovinai kőmíveseket életvesztélyes fenyegetésekkel arra akarta bírni, hogy a munkát hagyják abba. Följelentették a rendőrségnél s Zavaros Aladár alkaptány, miután legalább tíz tanu bizonyította, hogy Handler, valamint Forgács — szintén párttitkár — a jelzett bűncselekményt elköveték, Handlert az 1884. évi VII. tc. 164. §-a ütköző kihágás miatt a város területéről egyszersmindenkorra kitiltotta. A vadlőtt 8 nap alatt köteles a várost elhagyni, ki s csak birtokon kívül felebbezhet. Egyéb bűnökben is ludas lévén 15 napi elzárásra és 150 kor. pénzbüntetésre is elítéltek.

Az ítéletet hélfőn délelőtt hirdették s este a felelet az lett rá, hogy a szociáldemokraták — a mint már napok óta készülődtek rá, kimondották az általános sztrájkot.

Ne méltóztassék a dolgot valami nagyon komolynak venni, mert mindössze talán 2—300 ember hagyta abba a munkát. A többiek némi izgatottság közt ugyan, de rendben folytatták a munkát tovább. Az izgatottságot főképp a nem keresztyény kereskedő segédek, a pincérek, a facér kőmívesek idézték elő, a kikhez a nyomdászok majdnem kivétel nélkül csatlakoztak.

Igy történt, hogy lapunk keddi száma sem jelenhetett meg, a miért ezen alkalommal bocsánatot kérünk előfizetőinktől. Reggel 8 órakor a nyomdász-inas pontosan elvitte szerkesztőnktől a kéziratoskat, a nyomda előtt azonban elfogták s egész nap egyedül Novák József, a nyomda vezetője lézengett a betűszekrények között. A gépmester szintén nem levén jelen, a lap megjelenése egyáltalán lehetetlen volt.

A vendéglőkben és kávéházakban a kiszolgálást nagyrészt a vendéglősök és családtagjaik végzik. Több pékműhely

hasonlóképp nem tudta kiszolgálni a közönséget.

A gyűlés végén kimondták — elvben — az általános sztrájkot, a mely a kijelentés szerint mindaddig tart, míg a rendőrség Handler kitiltását vissza nem vonja.

Hétfőn este kisebb rendetlenségek fordultak már elő, a mennyiben néhány suhanc bevverte a ciszterciták (véletlenül éppen Czapary László dr.) ablakait.

Kedden este egy mohos száju nyomdász legény a Csitáry-nyomdába ment el okvetetlenkedni. Egy erélyes kéz nyomban az ajtó felé irányította, kívül pedig egy markos mindenes úgy meg találta legyinteni, hogy gombóc alakjában jutott ki az utcára. A többi elvtárs kiadta a jelszót, hogy az összes ablakokat be kell verni. Mivel azonban belülről revolverrel fenyegetőztek, kívül pedig a rendőrség segélye érkezett meg, a támadás elmaradt. Az ipse azonban nem maradt szárazon, mert Tamásy nyomdavezető oly alapos nyakleveseket utalványozott neki, hogy testvérek közt tizzel felének.

Tegnap este valóságos ostromállapot volt. Egy-egy rendőr s három szuronyos csendőr csoportokban járták be a várost s különösen a Nádor-utca környékét figyelték. 8 óra táján már vagy 10 zavargó ült a városházi csendesben, a kik kövekkel levén ellátva, elég gyanusak voltak arra, hogy a rendőrség atyai oltalmába vegye őket.

Egyébiránt a Nádor-utca képe rendkívül érdekes volt. Hétfőn este még vigan ordították: — Éljen az általános sztrájk! Tegnap a csendőrök jelenléte torkukra forrasztotta a szót. Sokan jártak, de még hangos szó is alig volt hallható.

Az Elite kávéház pincéreit sztrájkra akarták kényszeríteni s megtámadták egy öreg pincért. Rado Mór kávé revolverrel ijesztett a támadókra. Spitzer Vilmos és Schvartz Mór pincéereket letartóztatták. Este aztán bedobták a kávéház egyik ablakát. Színtígy bevették Say Ferenc építőmester ablakait, még pedig oly hatalmas kövel, hogy a spalet-táblát is átszakította.

A Felmayer-gyár, valamint a Déli Vasuti gyár munkásait hiába akarták a sztrájkba vinni, azok kinevették őket. Gerő Jakab, valamint Rauscher Béla pedig kijelentették, hogy sztrájk esetén rögtön bezáratják a gyárat.

Egyébként a munkáság maga is a legnagyobb mértékben elégedetlen a szocialista urak okvetetlenkedéseivel szemben. Mindenki belátja, hogy egy Hand-er-féle alakért nem érdemes a város nyugalmát feláldozni és pár száz embernek napokon keresztül koplalni.

A munkások tegnap a Rózsáskertben ütötték fel a sztrájknyitányát — akik azonban látták őket, mondják, hogy soha nagyobb orru társaságot a világ még nem látott. Kadosa Marcell dr. budapesti fiskális tegnap nagyban biztatta őket a kintásra. Ma a rendőrség a sztrájknyitányát feloszlatta. A munkások ezután a sóstón gyülekeztek, a honnan szintén szétesztették őket. A csendőrség tekintélye, illetőleg szuronya határtalanul imponál.

A városi tanács ma rendkívüli ülést tartott, amelyen a rendőrség határozatát jóváhagyta, azzal a különbséggel, hogy

Handler Gyulát nem 8 napon belül, hanem rögtön eltoloncolják az 3-i vonattal Szombathely felé. Letartóztatták Forgács Dezsőt is, a kit szintén még ma elszupponnak Kis-körös felé. Bencsik Imrét, az egyik főzvegatát hatóság elleni erőszak es magánlak megsértés stb. címen szintén letartóztatták. Ülnék még a következők: Schwarz Mór, Spitzer Vilmos, Wohl Sándor, Lihany György, Harmat Imre, Németh János, Kaszner László, Némédi Kálmán, Pindur Kálmán, Engel Dezső. Valamennyit még ma átkísérik az ügyészség fogházába.

A Sipka-szorosban minden csendes!

UJDONSÁGOK.

— **Beírások.** 1. A helybeli cisztr. r. főgimnáziumban a *javító-, pótló- és magánvizsgálatok* augusztus 30-án és 31-én lesznek reggel 9 órakor; mindezekre a szükséges okiratokkal aug. 29-én d. u. 3 órakor kell jelentkezni az igazgatói irodában. — 2. A beírások szeptember 2. 3. 4. napján lesznek d. e. 9—12 óráig; szeptember 5-én reggel 8 órakor „Veni Sancte,” Bövebbet a hirdető táblán.

A helybeli kereskedelmi iskolán a beírásokat szeptember hó 2.—3.—és 4-én eszközlik, még pedig 9-től 12-ig. A javító- és pótlóvizsgálatokat pedig augusztus hó 31-én, d. e. 8 órától fogva tartják meg.

A székesfehérvári állami főreáliskolában a *javító-, pótló-, felvételi és magánvizsgálatok* augusztus hó 30. és 31. napján tartatnak. Az 1907. 1908. tanévre szóló beírások szept. 2. 3. és 4. napján lesznek.

— **A villanyvilágítás ellenőrzése.** A tegnapi közgyűlésen Rauscher Béla biz. tag felszólalásával kapcsolatban felelőit az eszme, hogy a városi villamvilágítás ellenőrzését újra kell bevezetni. A közgyűlés elfogadta az elvet, hogy a mérnöki hivatal képtelen ezt a nehéz és állandóan sok munkával járó ellenőrzést teljesíteni. Erre nézve nem Eger város példájára utalunk, a hol a város egy főgimnáziumi és egy főreáliskolai tanárt kért fel az ellenőrzés eszközésére, a kik bizonyos díjazás ellenében állandó őrsemei a városnak. Ott aztán nem is történhetik meg, hogy az izzó testeket háromszor annyi ideig hagyják benn mint a hogyan előírva van s hogy a világítás 16 gyertyafény helyett 4 gyertyafény erejével pislog. Az ellenőrzéssel szigorúan hejyt állanak s minden egyes esetben és helyen képtelentlen szigorral alkalmazzák a büntetést. Ez kell nálunk is. Vagy teljesítse a társulat kötelességét, vagy pedig bont-

suk fel a szerződést és pusztuljon innen. Ugyis eleget zsarolt ki már a jobbsorsra érdemes publikum zsebéből.

Czimbalom-tanítás. Az orsz. zeneakadémiai módszer szerint új czimbalomtanszakot nyitok, a mire tanulmányokat elfogadok. Feltenkezni lehet f. é. szept. 10-től. Sarló-u. 3. sz. a. Glüss Isabella.

ZENEISKOLA.

Van szerencsém az igen tisztelt szülők és az érdeklődők szives tudomására hozni, hogy **flyó évi szeptember hó 1-én Távirda-utca 21. sz. a. (saját ház)**

ZENEISKOLÁT

nyitok.

Zeneiskolámban úgy kezdők, mint haladók felvételnek egyelőre: **hegedű, mély hegedű, gordonka és cimbalom** tanfolyamra.

A tanítás hetenként 2-szer és 3-szor történik, mikor is minden növendék az általa választott hangszernek gyakorlati és a megfelelő elméleti oktatásában részesül. A növendékek tanítása minden tanszakon csoportonként történik. Egy-egy csoportban legfeljebb 4 növendék van, mely csoport egyenlő tehetségű és készletű növendékekből lesz összeállítva.

Az órárend akként lesz beosztva, hogy a városban levő összes tanintézetek növendékei a Zeneiskolat átkadálytalanul látogathassák.

A tanítványok felvételét **flyó évi augusztus hó 28-tól naponta d. u. 3—5-ig** eszközölöm.

Tandij. Bármelyik hangszerre évi (10 óra) 40, illetve 60 korona, mely összeg felvételként, t. i. szeptember és február hó 1-én előre fizetendő, de havi részletekben is fizethető előre. Az oktatás a m. kir. orsságos Zeneakadémia tananyaga szerint történik.

Felnöttek részére külön esti tanfolyam!

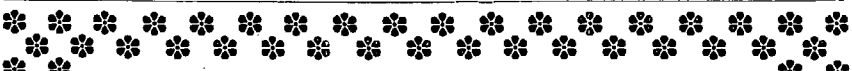

Magánórák külön megegyezés szerint!

Midőn ezen új vállalkozásonnal a m. t. közönség elé lépek, kérem ahhoz jóindulatu támogatásukat és bizalmukat, melyet közel másfél évtizedes helybeli működésem alatt élvezni szerencsés voltam.

Székesfehérvár, 1907. augusztus hó.

Maradtam kiváló tisztelttel!

JÁMBOR ZSIGMOND
zenetanár.

Balás Mihály hagyatékához tartozó 2600 négyszögöl terület szülő jó karban emeletes villával, mely az emeleten 3 szoba és fürdőszobából áll, földszinten pedig 2 szoba, éléskamrával, egy nagy pince előpincével és vasgerendával továbbá egy melléképületből mely áll istállóból fészterrel, nyári konyha és éléskamrából és több ezer üveg 15—20 éves palack fajborok, ugyszintén különféle nagyságu hordók; valamint különféle vendéglői berendezés, nagykeretű olaj-festmények, azonfelül különféle házi felszerelés stb. stb. 1907. évi szeptember hó 8-án d. u. 2 órától és 9-én reggel 8 órától folytatólagosan a székesfehérvári pestis-pince 29. sz. a. önkéntes árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az örökösök.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.